

♦ Е. Ермолаева: «Учуутал айар инициативатын сайыннарыгыга тиксик ооруолулар улаханым сабыл-маллылар» — 2-с стр.

♦ Тма хааайыстыбатын минис-терствота совхозтарга балибан-ыйытар уонна алтынныгы эбин-соруудахтары твэрдер — 3-с стр.

♦ В. Лыткин Саха АССР ман-пайгы ыгырмылаах Верховнай Со-ветын депутатта Н. М. Миронов — Көмүһэрэп туһунан кэсипир — 4-с стр.

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһун!

САНА ОЛОХ

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 109 (7182) © 1991 сыл. Балабан ыйын 10 күнэ. Олтуорунньук © Сыаната 8 харчы

Оройуон совхозтарыгар сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин балабан ыйын 9 күнүнээби сводката

Совхозтар	үлэһир киби ахсаана	ол иһигэр совхоз үлэһитэ	эвено ахсаана	ол иһигэр механизир.	охсуу (гектар)	кэбиһин (тонна)	синкэс (тонна)
Карл Маркс	190	86	10	—	4540	1780	1100
Субуруускай	70	70	8	—	6178	2862	1635
Эрилин Эристини	256	228	25	—	9432	4150	710
«Чурапчы»	185	149	21	—	6660	2584	1200
«Мындааайы»	242	129	13	—	6955	4616	2500
«Мугудай»	54	54	5	—	3645	1843	500
«Бахсы»	81	69	8	—	2675	1648	1528
Оройуон үрдүнэн	1078	785	90	—	40085	19483	9173

Статистика оройуоннаагы отдела.

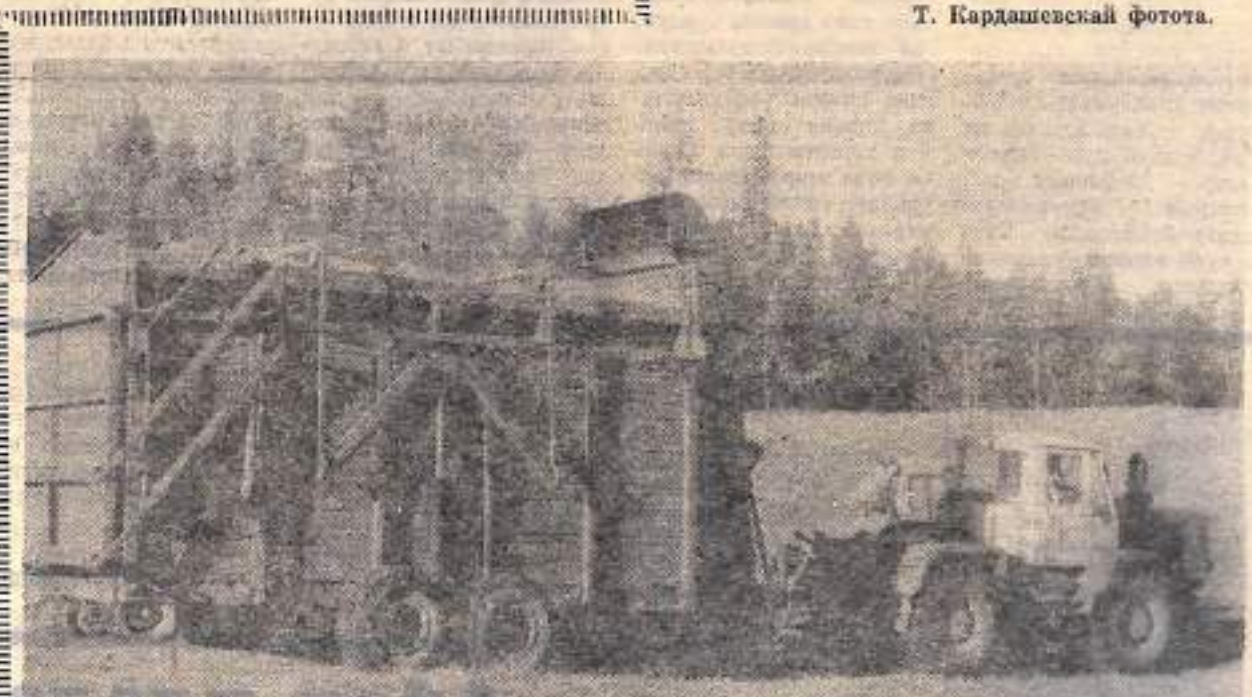
Таблицаттан көстөрүөн, ааспыт нэдиэлэ сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыга оройуон совхозта-рыгар күтүөннээх үлэ ыытыллыбата. Барыта 556 тонна от нэбиһиллэнэ, 120 тонна синкэс бэлэмнэнэ. Ити иһигэр Карл Маркс аатынан совхоз 291, Субу-руускай аатынан совхоз 51, Эрилин Эристини ааты-нан совхоз 135, «Чурапчы» совхоз 15, «Мугудай» совхоз 64 тонна дороххой аһылыгы эбиниллэр. Оттон «Мындааайы» уонна «Бахсы» совхозтар нэдиэлэ устата оттуу даҕаны, синкэс бэлэмнэн да-ҕаны соруумматтар.

Сүөһүтэ дороххой уонна сүмэһиннээх аһылы-гары соботуопкалааһын турута оройуон үрдүнэн көлөх. Сэзоннаагы соруудагы толорбут биһр да-ҕаны совхоз суох, отделениелартан «Мындааайы» совхоз Волутурдаагы эрэ отделениета оттообун бы-лаанын 112 быраһыан толордо. Ааспыт нэдиэлэ сүмэһин «Мугудай» эрэ совхоз 120 тонна бэлэм-нээтэ, атын хааайыстыбалар сүмэһиннээх аһылы-гынан толору хааччыммыт курдук санаан уоскуй-буттар. Нэдиэлэ устата баара-суоҕа «Чурапчы» сов-хоз 15, Субуруускай аатынан совхоз 51, «Мугудай» совхоз 64, Эрилин Эристини аатынан совхоз 135 тонна оту чомчоттулар. Ити аатыгар эрэ үлэлээһин буолбатах үһү дуо?

Дойду сиргэ от үүнүүтэ мөлтөх буолбута эрдэт-тэн билиһинэ. Оттон Мэңириэ, Бароҕа, Нуотараҕа, Азия ууһуругу үрэхтэргэ илһинэ, көлөнөн кө-мөлөһүннэрэн оттуур сирдэргэ үүнүү кубалаа суо-ҕа. Ол эрээри совхозтар эвенолары тэрийтэлээн ити үрэхтэргэ эрдэттэн таһаартааһыгыга болдомто-лоруун уурбатахтара, илһин хойгуһун баран ой илан-ныһаана сатаабыттары ыһаллыбатаҕа. Сорохтор атын оройуоннарга, ыраах сирдэргэ баран оттообуну ор-лорбуттара, оһо биһизмэни туһата суохха сүтэрип, көрүлүбүтэ ороскуоттар тахсыталаабыттара. Тэ-рээһин үлэс итинник дааргытыһы түмүгэ сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыгыга охсуулаах буолла.

Ааспыт да сыллартан даҕаны балабан ыйа үүннэр эрэ үгүс совхозтар сууланан ходоһаттан тахсар үгэ-сүөх эһилэр. Быһыл ити итэҕэс аһыт хатыламмыт курдук. Холбоһор, «Мындааайы», «Чурапчы», «Бах-сы» совхозтар статистика оройуоннаагы отделыгар сведеннени түһөрөри даҕаны наадалааһынан аахпат-тар. Аһаардас ити даҕаны чакчы нэдиэлэ устата бу ааттаммыт хааайыстыбаларга сүөһү аһылыгын со-ботуопкалааһыгыга туох даҕаны үлэлэр ыһааллыба-тахтарын туоһулуон сөп.

Оттон народнай депутаттар оройуоннаагы Совет-тара сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыны кыстык-ка бэлэмнэһин атын үлэлэрин кытта таба дьүөр-лээн балабан ыйын 20 күнүгэр дээрэ ыһаарга сору-гу туруорар.

Т. Кардашевская фотота.

Стадион чөлүгэр түһэр

Е. И. Курашов аатынан Чурапчы орто оскуолатын тохсус, оһус ыһаастарын үөрөнөөччүлэрэ ыһаас та-һыһаары иһигэр үлэс са-лайаччы П. Н. Калачев көрүүтүнэн — истинтинэн стадион территориятын техника хоһута-хайыта көһүтүүн, илһин тэһиби-тин чөлүгэр түһэригэ үлэллиллэр. Кинилэр уол-сала 600 кв. метр ланнээх сир иһэрин тэһиһттилэр. Субу күннэргэ салгы үлэ-лин сыйдыаллар. Стадион-на барылаан көрдөххө барыта 9 тыһ. кв. метр сир көһөрүүтэ, аһырах-таһыһыга наадылар. Оло-лор күһүнүгү аһаһыһа-рын кэмнэгэр итиннэ күө-сүтэ ыһаарыһан үлэһир баҕалахтар.

Көлөр сылта ити стади-

онна республика тыатын сирин спортсменнарын спартакиадага ыһааллаах-таагы үөрөнөөччүлэр та-ба өйдүүлэр.

«СО» көрр.

Эбин аһылык бэлэмэ

Быһыл «Мугудай» сов-хоза оттообун тэһиэ оһус мөлтөһүнэн, хааа-йыстыба салалтата өдө-лениелары эбин аһылык-ка сүрүн болдоһотолорун уураһаарыгар сүбэлээбитэ. Ол иһинтэн бурдуун соло-мотун сыа-сым курдук ту-тарга ыһааналлар. Субу күннэргэ Маралаайы өдө-лениетин үлэһиттэрэ сүө-һүгэ эбин аһылыгына аһаан дуһаны бэлэмнээһингэ күртүөмнээхтик туруну-лар.

Ааспыт өрөбүл күннэр-тэ барыта 50 тонна дуһа-

ны быһан фермалар тас-тарьгар ыһааллаллар.

Бастакы үүнүү

Эрилин Эристини ааты-нан совхозка Николай Ни-колаевич Новгородов са-лайар эвенога быһыл 30 гектарга хортуопнуу олордубута, Баҕаһыһи тү-мүгүнэн «аһаас ыһааһы» 3 гектар сиртэн хостооту-лар. Итинтэн 20 тонна бастакы үүнүү ыһаалла.

Совхоз хортуопнуу үүннэрөөччүлэрэ быһыл сайын сырласыһыт түбүк-төрө түмүгэ суох хаалба-тыгар ыһааналлар. Кү-һүһүгү ардахтар, өксүөн-нэр иһиллэринэ хортуоп-нууларын хомуһа оһорго соруһаналлар. Оһон субу күннэргэ общественность уонна үөрөнөөччүлэр кө-мөлөрүн күтүлэр.

Р. СОФРОНОВА.

Оройуонна бастаатылар

Сүөһү аһылыгын бэлэм-нээһин быһылгы былда-һыһаах сэзонутар «Бах-сы» совхозтан Ф. Ф. Оке-ишников салайааччылаах 16 киһилээх толорута суох механизациялаах эвено төрүлүн ыһаах Нуотара үрээдэр үлэлээтэ. Күөх сайын быһаһыт сом-суута бэйэлэрин не кыах-тарын мунутуур көдүүс-тээхтик туһанымдар. Ол түмүгэр эвено барыта 310 тонна оту соботуопкалаан, хас биһрдн иһаһыгар тиксэриһан 19,4 тонна от-тонно.

Оһон оройуонна мех-анизациянай аһаардаах эвенолар куоталаһыла-рыгар ыһаһыһаһыһан тахсаһнар, харчыһан би-риһиһиллэллэр.

«СО» көрр.

Сэлиэньэ
сага уулуссата

Талбовский уобалс.
Первомайский оройуон
сэдэньмэлэрнэр Бок-
нинскийдаагы дьэни
тутар комбинат үзэнтэ-
тэринэн бырайыак-
таммат уһайыалыи кө-
рүүнэрэх сага дьээлэр
түргэн төтимиинэн ту-
тулаллар. Манньах
дьээлэр борт арыһах
күн иһинэн ыаллар кө-
лөн илэрин олордолору-
гар сон ғына ситэри-
хотору оҥоһулаллар.
Быйыл емл сараланыы-
дыттан оройуонига 50-
тан тахса итинник оло-
рор дьээлэр үлэсэ бэ-
риллэллэр. 5 №-даах
ПМК үлэһиттэрэ «Кы-
һыл эһам» колхозига
Бокнискийдаагы бы-
райыагынан 13 кот-
тедистан турар бүтүн
уудуссаны үөскэттилэр.
Сыһомотарга: ту-
тааччылар үлэлэрэ дьу-
лусханыи барар. Ии-
ники күүһүнэ — биригэ-
дьыр Алексей Кита-
шин.

Ю. Дыгенов фототота.
(ССТА фотохроника).

Сүбһү институттар бөлөм-
лэрингә балаларына хай-
даһын туйунан Сүбһүруус-
кай атынан сөхкөз Бол-
тоғотоғу отделениеһытар
управляющай Любоды
Степановна Насемилованы
юрскон көксәтәбит. Кини
бәйтә даһаны ити бопһу-
рускна кытһыһытаран оло-
роһнама булан бәһлә

Работчий А. С. Лыткин
салайгачылаах туурту
ийилжэх звено «Артыс»
ферма хотонун уонна
Тийтээх комплексын
агар кынатый өрөмүөн-
наабыт, Омос көрдөххө,
хотоннор кыстыкка ба-
ламзыммит курдуктар. Ол
эрэри комплекс сыды-
тыахтаах улахан котель-
най үлэ-лээбэт турунтаах.
Ол иһин управляющей
хотоннору сымытар тол-
куйта калыт. Онуоха үлэ
балиһынга садалаа илти.
Хотонногочуокуму ыран-
тааччы (ТСН) таһыалы-
бааһа туурар. «Агропром-
энерго» үлэһиттэрэ, ко-
роон-истэн баран, одоо
тордүүттэн уларытарга
элииттэр. Бетоннаммит
хайааба иһисэр баар
иниэтэ тирэнэр сира хо-
тойтолообут. Ону өрө
көтөхторөн, аһыһтар мас
угарга субалээбит-
тэр. Онуоха бетон мус-
таны бүтүнүү урайах-
ха наада, оттон ону
отделение байэтин кууһу

нэн онгорон нýлýд суух. Олус тусýт, хөтөй-бүт сүрдэрин өрөмүс-нээчнлэр нөхөхтөрө са-гаабыттар. Быйыл нý-нн ТСН-ны итгэин бэлэһиннэлнэх үлээ-гөргө бýхээрбыттар.

— Кыстык болууруңу-
гар бөйбөттөн тутулук-
таары суналтык быһаа-
рарга кыһанабыт, куус-
пүт кайайарынан өгөсө
сатыабыт, — диир управ-
ляющий. — Оттон техни-
када уонна электриче-
ства аналлаах специа-
листарга наадыйабыт.
Билигин кыстыкты боп-
пуруоһа сүннүрүнэн он-
гон тутуллан турар. «Ар-
ропромэнерго» началь-
нига Н. В. Оковенникова,
манна бөйбөттөн кэлэн
корюк-истан баран, комо-
лоһорго арэннарбитэ.
Субу күзнэргэ ити тэрлэ-
тэтин үлэһиттэр кэлэл-
лэрэ буоллар, хотоннору
сыйлатып, ТСН-ны үлэ-
лэтин боллуруостарын
быһаара охсуохпут ээ.
Онон Николай Василье-

эич үлөһиттэри ыһтарым
күтэһэбит.

Биднийг хотонгоор сүөлүүнү килларбиттар «Арғыс» фермада 90 мян ньыгы уонна 60 тингэхэни, «Каскад» 55 төбөнү туруоралзар. Огдөлөнө быйыл 150 сүөлүүнү уотуута туруоруохтаах. Сүөлүүнү уотар площадна лары Төрүоммөэ биар. Оно сүөлүүнү уотуута анал даах эвенону П. В. Око шешинион салыйнахтаах. Кишилар субу күннэртэ уотуллар сүөлүүнүн сүү мэрдин, түмэ сымдааллар. Биар төбөдө күннэ 5 кот, 3 кг комбинирмуна эбин аһылык сүөлүүнүн сүөгиди нахтээх.

Кыстаахуаах хотондо
рун өрөмүөз ситэ илин-
дуолан. «Канчээр» ферми-
хотонутар 250 пырэйи
быстах кэмгэ кылаэрбит
тэр. Отделеннежа итинтэ
урагы сүөһүнэр кыстын
тарын була иликтэр. От-
тон Тинтээх комплексы
котельнайтан кэлэр тур
балара ыһыллан сытал

лар. Хаан татмалдallар, теппотрассалар олохул-дар биллибэг. Улайнт-тар олоор дьмэлэрэ, хотон ийивээрэ номо хоостор муор-ленткы быхыллан тураллар. Остүөкүлэ үү түрүкйдэрэ, араас провд-тар, шлангалар, биден-нар мьыллан-тогуллан сытадлар, быһата, юйи сөрөннэ хаамар дойдула-ра буолан тураллар. Хайдах про былай дьон кыстыахтарын, сүөһү ту-руо суогун курдук бы-һы-майгы. Бэрт сэдэх-тик, үгүс өккэротациянаа-костер полироввааах ис-каастар, түөртүү ком-фортаах электрическэй плиталар хайа түбөннэ-мунуука-ханыкка бы-раадыллыбттар, бүтү-түастаах түнүүгү лөрбө-күн. Бүгүн-сарсын ко-лон кэлнэхтээх, кыстыа-тах дьон бэзалэрэ да-раны кыһамматтара, ираастыы, соргүтө түс-пөттөрө, олохтоох сала-та дараны дьаһалы ыба-та ийинки эрэ бөрүл-ннэх курдук. Сорох нэдэр-ги көмөлдүүлэхтөр ми-бэллери, атын дараны дьыра-уокка туттуллар-маллары харыстаабат-тыттан нэлэйнэххэ эрэ-сэл.

Саймалыктартан көһүү
нан сибээстээн отделе
һиэда үүт ыама биллэр
дик тагнарар түспүүт
Биллэтин күнүз валовой
нан 2 эрө тонна курду
үүт ыанар. Бүгүмүгү тү

ругунач отделеинде 8
маныксыт тийбэт, уу-
рааһындай үлэһиттэри
хантаан буларыттан мун-
чаарар. Оттоон Кында,
учаастагы биригедьирэ
Н. М. Слепцов кыамака
балэмэтин тэрээһини,
биригедэ үлэтин-хамна-
һын кыйбакка уурайары-
нан эрэ маһамэтинээр
сурааһындар. Отделе-
ини үлэһитэр-хамнаһыттар
тирэх буолуохтаах көмө-
лөһүөхтээх сельсовет пред-
седателэ А. М. Слепцов
уопшаһын солбуйааччы-
та иккүн тэтиһин уопуу-
кара барыттар. Үлэһит-
тэр нэгэсэһэрэһин, сель-
совет иэһин бириэмэзэ от-
деление түбүүттөн са-
дьыһыттан туора тууар
буолбут. Итинтэк данкы-
яһалэрин дьон кыамай
сөһө этэллэр.

Болгоно отделени-
гэр кыстыгы будуу бол-
луруоһа өрдүк ыараабыт.
Онун «Агропроменерго-
началыкта Н. В. Оконеш-
ников машина хотоннору
сылытыы боллуруоһун
уталыһыаҥка быһаара ох-
соро наада буолбут. Аһа-
лаах биритээдэни тэрийэн
бытарын болгоннолор ку-
нага көтөһэллэр. Итинээ-
хэ тоһо түргэтиник дыһал
кылылларыттан отделение
кыстыгын дыһтата тут-
туктаһымыт. Оттон Кы-
дал участкаһын боллуруо-
һунан совхоз уонна тыа
халыаһыстыбатын оройуон-
нааҕы управлениетын са-
лаадалара аһаал-минээн
дьарыктаналара наада.

Рейдабай биниэһээ

Е. ВАСИЛЬЕВ,
ОАИХ үлэһиттэрин
профсоюзун райкомун
председателэ.
С. ПОПОВ,
хайыат анал.х. корп.

ЗВЕНОВАР: КИМ ТӨҒӨ ОТТОННО

(Балабан ынын 3 күнүнөзү
түрүгүна).

Бастагы колоннада — сыллаабы
былаан, шкискэ — ол туолан нинитэ
(тоннанат).

Карл Маркс ватынан соьхостан

Куличкин А. Д.	400	230
Сибиряков А. Б.	200	120
Собаскин Е. С.	400	200
Яковлев В. Х.	400	250
Хохотанов Д. Н.	200	130
Тоснии В. В.	200	190
Ноев С. М.	200	150
Попов В. А.	—	210
Авжаков А. А.	200	100

Эрилин: Эрнсттин латынча
совхозтан

Посельская М. А.	400	310
Софронов К. К.	300	275
Нестерев С. Н.	300	80
Олесов А. А.	300	76
Корякин Е. И.	150	72
Эверстов П. Д.	250	200
Дьячковская И. Д.	100	30
Кардашевская В. Т.	190	80
Ноев Н. И.	500	215
Гаврильев В. Н.	450	180
Софронов М. М.	350	150
Осипов П. П.	350	245
Андросов А. И.	250	100
Илларионов Н. П.	500	385
Иванов Д. Д.	500	215
Софронов В. В.	280	160
Наженкин Н. П.	280	200
Кондратьев В. Н.	130	85
Адамов К. Н.	450	280
Андреев А. И.	350	280
Кириллин Н. Н.	250	150
Ефремов И. И.	250	165

Адамов Н. Н.	150	56
Саввин Н. А.	100	40
Суббуржуазный ватяный союзотта		
Сабанин Ф. С.	450	310
Захаров А. Н.	400	130
Попов Е. Ф.	150	171
Захаров С. Н.	150	248
Иустинов Н. Н.	150	228
Данилов В. С.	110	120
Аммосов Г. Н.	120	105
Чичичиаров Н. В.	30	21
Саввин Н. В.	60	57,5
Данилов Н. Н.	600	490
Павлудай С. Н.	600	397
Слепцов М. М.	370	210
Монастырев А. Н.	190	213
Бампес Д. С.	120	110

«Чурапчы» совхозтан 250 1,45

Макаров В. У.	350	140
Макаров П. У.	250	100
Романов В. С.	250	50
Гоноров А. И.	150	100
Макаров П. П.	300	100
Монастырев В. В.	100	50
Аммосов С. М.	250	20
Макаров Н. С.	—	250
Макаров В. Д.	—	40
Скрибин И. Н.	200	250
Владимиров Е. Е.	30	10
Андреев К. Д.	30	30
Лазарев С. С.	300	400
Лазарев Р. М.	30	50
Ворисов Т. Г.	100	10
Каженикин И. В.	400	150
Варашкин Н. Р.	300	250
Петров Н. М.	250	140
Авельюдинов Д. М.	200	150
Кулякин Г. С.	100	70
Местников И. Г.	200	60
Макаров А. А.	400	50

«Мундагараабы» совхозтан		
Нинолаев Н. Н.	900	6500
Восников Н. Н.	900	6400
Саввин Т. Н.	350	5000
Сидоров Д. М.	200	2100
Герасимов Е. Е.	250	2000
Корюха Н. П.	100	600
Хомбодоев В. Н.	900	6600
Федоров Н. Г.	900	5000
Федоров В. А.	250	1600
Федоров С. В.	350	2200
Павлов Д. С.	100	670
Мухометов В. Н.	100	710

«Мугудай» соххотан

Дьяковская П. П.	500	410
Дьяконов Ф. Л.	400	242
Нермиков Д. Д.	50	32
Синдеев Е. М.	80	47
Соловьев Е. Д.	120	40
Тарабукин С. Г.	200	180
Васильев Н. Е.	70	72
Дьяковская А. Д.	600	503
Захаров Н. Д.	150	110
Максимов Н. Е.	100	60
Максимов С. П.	80	81

«Бахсы» совхозтан

Попов П. К.	275	150
Семенов Н. Т.	275	87
Гоголев В. В.	250	160
Барашков Н. Г.	250	50
Местников Н. Н.	70	80
Пестряков М. М.	250	280
Тимефеев К. М.	250	170
Попов Г. П.	150	101
Протодинконов Ф. В.	350	260
Окочеников Ф. Ф.	250	310

звено бнар.

Оройуон үрдүнэн барыта 102
эпено баар.
Т. х. управлениета.

ЭБИИ СОРУДАХТАР

Үүт мамыгар государствоны кытта ахсаан-на быйыл оройуон совхозтара мөлөхтүк үлэлэ-тилэр. Ол «сүүн» биричиинэтинэн бары ха-наайыстыбаларга мамыныксыттар тинийбэттэрэ. Ынах сүүгүтэ, мамы көтүүтэ үүстүк таһаарыл-лара, күнгө жикитэ ыаһын, эбэн айылык аатыгар эрэ сиэттиллэр. сорох совхозтарга сайынны-мдарга транспорт табыллыбакка үүт айыны-та-кугуууу тахсыбыта буоллулар. Итилэр тү-мүктөрүгөр оройуон үрдүнэн сыл арыс ыаһтар 972 тонна үүгү ситэ туттарбатыбыт. Ол аһыттан Субуруускай аатынан совхоз 299, «Чурапчы» совхоз 234 тонна нэстээх хааланнар ордун мөлөх көрдөрүүлээхтэр.

Балайынша мөлтөгүн үчүттөөн, тата ханаайы-
тыбатын оролуоннаагы управлениета от
кыйн үүт амыгар ударнай мыйнан билдэрбит.
Онуода даганы советстар уюнна кишилэр отде-
леннеларын салалталара хамсатылмах дыбаалар
ры идбалахтара, бу болпуруоска үлэ тэрээ-
ринин тулгарбалахтара. Үүүс фермаларга ма-
ныахкыт суогуван ынахтар маамат да тубал-
тазэре суох буолбатах эта, мисаан кыра сис-
таах оскуола оҥолорунан солбуйтара сатаа-
быттара. Сорох сирдэргэ, хамнастарын мыйнаах-
тара автаран, маныйыкыттар даганы төттөрүлэни-
лэре тайаамаалыыбета.

Оңос республика Тыматын хаһазыныстыбатын министрствота балабан мыытар уонна алуунныта үүт мыытар маннан былаан соруудагы тиэртэ (тонһанан):

Бастағы колонка — баладан мыйа, екінсі колонка — алтыншы

Кара Маржэ	68	57
Субурууснай	94	80
Эрлик Эрнестин	270	226
«Чурапчы»	180	154
«Мындагаайн»	131	110
«Мугудай»	106	88
«Бахсы»	102	85
Оройгон үдүүлэн	951	800

Ныстыкка кыргыз кыркөн көмүгөр үзүтү тангыры түпнөрбөт тулутар маньыгы эбін аныкыгынан толору хааччыалдарыгар совхозтар директордара соруудахтанылар.

